

453

L'aiguamoll

(ALDC, III, 724. L'aiguamoll)

El significat més general per al concepte ‘terreny inundat o almenys amarat d'aigua d'una manera permanent’ és *aiguamoll* (pron. *aigamoll*; var. *aigomoll* 64, *auiamoll*, *aimoll* 154), format amb el nucli *aigua* i l'adj. *moll* (< llat. MOLLE ‘blan’), invariable, com en cat. ant. (“camp *moll* o *aiguamoll*” O. Pou; veg. *aigües molls* 66); der. *prat aiguamollós* 149; tenen un patró semblant *aiguamoix* (der. *aiguamoixal* 17), amb un segon component procedent potser del llat. MUSTEUS ‘mostós, que suqueja com el most’, i *patamoll* (var. *platamoll* 95, *patimoll* 93, 117, 119, *potamoll* 105), amb un primer element der. del llat. PATUUM ‘lloc de pastura comunal, ermàs’, modificat per homonimitzacions formals (*plata*, *pati*, *pota*). A partir del nucli *aigua* (< AQUA) s’han format els der. *aigual* (*aquale*, forma llatinitzada de l’any 972) (var. *aigal* 5, *aigol* 14, *igol* 18), *aigüerol* (pron. sovint *aiguerol*), der. de *aigüera*. Sanya 1 és manlleu a l’oc. *sanha* ‘terreny humit i pantanós’.

Del sentit de ‘estany, estanyol’ que tenia l’àr. BUHĀIRA s’ha passat a *bufera* 81 (der. dim. *bufereta* 73; potser *bufador* 141), com en els casos de *estany* 116 (der. *estanyat* 30, *terreny estanyat* 8) i *viver* 12; del de ‘prat’ que tenia el llat. PRATUM, a *prat* (var. anaptíctica *parat* 70, 71, 73, 74; var. castellanitzant *pao* 187), potser a través de *prat d'indianes* “no sé si perquè els fabricants d'indianes hi collissin cànem

o lli, o perquè hi posessin en remull algun estat de llur producte” (DECat); o de l'àr. MARĞ ‘prat’, al der. *marjal* 139, 164, 168.

Altres mots al·ludeixen a la condició de ‘moll’ del terreny a causa de la humitat: *moll* 3, 77, adj. *mollera* 2, 7, 9, 19, 20, 24, 28, 30, 33, 34, 38; *molla* [m.] 94, *molleig* 23, *molleric* 52, 75, *molleriu* 9, 24, *mollediu* 16, 22, 23, 26, 29, *remulla* 133; *homidal* 166; *terreno hòmit* 183, *romàtic* 121 (< *reumàtic* ‘humit’); *alvertenc* 169, de *vertent* ‘deu d'aigua’ (del mossàrab [DECat] o del cast. (aguas) *vertientes*); *ximadis* 5, der. de l’oc. *ximar* ‘traspuar’; a la presència de *llot* (terrenos enllotats 55); de *llac* (*llac* 98, der. *enllacada* 126); de *fang* (*fangar* 163, *fanguer* 86, *fanguera* 55, *fangot* 88, *fangals* 15, 85, *fangueig* 15; *terreny/terreno fangós* 3, 171, *xuclador de fang* 36, *camp que es nega* 39); de *bassals* (*xarco* 98, 118, del cast. *charco*; var. *xarculler* 89, *xancullar* [m.] 90); o de *sorra* (terrenos sorrals 55). *Fener* 96, per l’abundància de fenc; *terra-verd* 6, per la verdor de les plantes que hi creixen. *Salobre* 124 (der. *salabrar* 80, 82, *terreno salobrenc* 188) podria ser una regressió de *salobrós*, del llat. SALEBROSUS ‘aspre, rude’, aplicat a l’aspror del gust de la sal. *Reixort* 22, 26, 32, compost del prefix *re-* i *eixort* (< EXSURCTUM, potser híbrid de EXSURGERE i RESURGERE [DECat]). És fosca la motivació de *patxocal* 93 i

de l’alg. *ampra* 85, que no s’explica ni pel sard ni per l’it.

Són mots normatius *aiguamoll*, *aiguamoix*, *aigüerol* (*aiguamort* i *aigual* no figuren en els resultats de les enquestes), des del *DG₁*, 1932; *patamoll*, des del *DIEC₁*, 1995.

